

Klaudia Szczepanek

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

ORCID 0009-0004-3974-213X

Karol Tutaj

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

ORCID 0009-0007-7291-9437

Ośrodek regionalny TVP3 Kielce

Wprowadzenie

Media regionalne, lokalne czy sublokalne, a wśród nich telewizja, zajmują się dostarczaniem informacji mieszkańcom konkretnej wspólnoty samorządowej (województwa, powiatu, gminy, miasta, osiedla, dzielnicy, parafii) o wydarzeniach dziejących się na jej terenie. Podejmują różne tematy, informują o ważnych inicjatywach, sukcesach i problemach istotnych dla lokalnych społeczności oraz kontrolują działania podejmowane przez władze samorządowe. Media te stanowią ważny element „procesu komunikowania lokalnego” i „narzędzie integracji społecznej”¹. Media regionalne i lokalne, to często pierwsze miejsce pracy dla młodych dziennikarzy, którzy zdobywają tam doświadczenie, nawiązują kontakty zawodowe, nabierają umiejętności w zakresie selekcji oraz redagowania informacji².

Na potrzeby społeczności regionalnych i lokalnych pracuje także ogólnopolska telewizja publiczna TVP, a szczególnie jej terenowe oddziały. Od 1993 roku działa na mocy ustawy o radiofonii i telewizji, która głosi, że:

¹ S. Ossowski, W. Dopierała-Kalińska, B. Użarówka, *Znaczenie telewizji w lokalnym komunikowaniu politycznym na przykładzie poznańskich mediów lokalnych i sublokalnych*, „Zeszyty Prasoznawcze” 2023, nr 4, s. 144.

² K. Grzegorzewski, *Rola i charakter publicystyki w paśmie regionalnym na przykładzie analizy wybranych przekazów publicystycznych TVP Łódź*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica” 2014, nr 1, s. 152.

Art. 21. 1. Publiczna radiofonia i telewizja realizuje misję publiczną, oferując, na zasadach określonych w ustawie, całemu społeczeństwu i poszczególnym jego częściom, zróżnicowane programy i inne usługi w zakresie informacji, publicystyki, kultury, rozrywki, edukacji i sportu, cechujące się pluralizmem, bezstronnością, wyważeniem i niezależnością oraz innowacyjnością, wysoką jakością i integralnością przekazu³.

Polski nadawca publiczny finansuje swoją działalność z opłat abonamentowych. Jednak z uwagi na omijanie tej opłaty przez użytkowników, TVP otrzymuje również wsparcie w formie rekompensat z budżetu państwa oraz zdobywa środki z emisji reklam i sponsoringu oraz sprzedaży programów własnej produkcji⁴.

Telewizja Polska posiada 16 oddziałów terenowych (ośrodków regionalnych): OTV Białystok, OTV Bydgoszcz, OTV Gdańsk, OTV Gorzów Wielkopolski, OTV Katowice, OTV Kraków, OTV Lublin, OTV Łódź, OTV Olsztyn, OTV Opole, OTV Poznań, OTV Rzeszów, OTV Szczecin, OTV Warszawa, OTV Wrocław i stanowiący przedmiot tego artykułu OTV Kielce⁵. Największą widownię mają oddziały w Katowicach, Rzeszowie i Warszawie⁶.

W artykule opisano powstanie, rozwój i znaczenie jednego z regionalnych oddziałów – TVP3 Kielce. Krótko przedstawiono również ofertę programową tej stacji ze szczególnym uwzględnieniem *Informacji*, czyli emitowanego codziennie o godzinie 18.30 i 21.30 głównego programu informacyjnego. Przygotowując artykuł autorzy zastosowali metodę opisowo-analityczną.

TVP3 Kielce, a inne media lokalne

Z uwagi na duży obszar geograficzno-kulturowy, jakim jest województwo świętokrzyskie, TVP3 Kielce klasyfikowana jest jako telewizja regionalna. Ze względu na sposób działania jest to organ niesamodzielny i zależny, w tym przypadku od spółki akcyjnej Telewizji Polskiej, a sygnał emituje bezpłatnie w ramach ogólnopolskiego trzeciego multipleksu naziemnej telewizji cyfrowej. Telewizja dostępna jest również w sieciach kablowych oraz bezpłatnie w Internecie, dzięki stronie internetowej TVP Stream i aplikacji TVP GO⁷. Tym samym, ze względu na sposób utrwalania informacji, jest to medium elektroniczne. TVP3 Kielce jest jednym z elementów sieci, klasyfikuje się więc jako telewizja publiczna. Jest to również medium regularnie wydawane.

³ Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, „Dziennik Ustaw” 1993, nr 7, poz. 34, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19930070034/U/D19930034Lj.pdf>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

⁴ Sprawozdanie Zarządu TVP z wykorzystania wpływów abonamentowych w 2020 roku, <https://s.tvp.pl/repository/attachment/c/0/e/c0e67b9ed882ca3d8a9fa695cbdc87791619787776878.pdf>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

⁵ TVP3, w: *Wikipedia*, <https://pl.wikipedia.org/wiki/TVP3>, [dostęp: 12 lipca 2024].

⁶ M. Różycka, *Cyfrizacja ośrodków regionalnych TVP*, „Zarządzanie Mediami” 2014, nr 1, s. 56.

⁷ *Centrum Informacji TVP*, <https://centruminformacji.tvp.pl>, [dostęp: 24 czerwca 2024].

Choć działalność telewizji publicznej powinna być opisywana jako niekomercyjna i fundamentalnie nie jest nastawiona na osiąganie zysku z prowadzonej działalności, to we wszystkich kanałach TVP emitowane są komercyjne reklamy, z racji na niewystarczające pokrycie budżetu z opłat abonamentowych i rekompensat z budżetu państwa. Z tego powodu TVP3 Kielce to *quasi* niekomercyjna telewizja o uniwersalnej zawartości, ponieważ porusza na antenie tematykę ogólną, dopasowaną do zróżnicowanych odbiorców i jej misją jest służba dobru publicznemu. Jednocześnie, ze względu na duży wpływ na emitowane treści ze strony rządzącej do 13 grudnia 2023 roku partii Prawo i Sprawiedliwość, TVP oraz jej terenowe oddziały były medium władzy, choć ideowo powinny być medium odbiorcy. TVP3 Kielce angażuje się przede wszystkim w akcje lokalne.

Różnica między deklarowanymi przez Telewizję Polską kosztami realizowania misji publicznej, a przychodami wraz z nadwyżką z roku poprzedniego, osiągnęła w 2023 roku wartość dodatnią. Pod wpływem kryterium wyniku ekonomicznego można więc uznać TVP3 Kielce za medium lokalne dochodowe⁸.

Kielecki oddział Telewizji Polskiej to przykład medium lokalnego, mającego charakter informacyjny, informacyjno-publicystyczny, a także publicystyczny. Jego zadaniem jest przede wszystkim przekazywanie rzetelnych i sprawdzonych informacji. Kluczowe jest tworzenie zróżnicowanych programów, które mają służyć całemu społeczeństwu. Wykorzystywane są do tego materiały dziennikarskie, felietony, wywiady, impresje czy nagrania typu voice-over. Oprócz samej informacji stosuje się elementy publicystyki, która dostarcza wyjaśnień, a debaty i dyskusje stanowią ważną część ramówki tego medium. Przykładem programów o takim charakterze są: *Gość Informacji*, *Świątokrzyskie Espresso* czy *Fakty i Opinie*⁹.

Przekaz informacji powinien być obiektywny – do tego dążą media publiczne i lokalne, które z definicji służą każdemu, niezależnie od wiedzy, poglądów i wyznawanych wartości. TVP3 Kielce ideowo można zakwalifikować właśnie jako medium liberalne. Oznacza to otwarcie na sprawy i problemy wszystkich grup społecznych. Na antenie ukazywane są niejednokrotnie sprzeczne opinie i postulaty, co czyni to medium bardziej tolerancyjnym. Status polityczno-ideologiczny może kształtować się w różny sposób, w zależności m.in. od władzy. Wtedy media lokalne skłaniają się bardziej ku kategorii lewicowej, konserwatywnej, bądź wyznaniowej, choć nie powinno to mieć miejsca.

Wydania *Informacji* ukazują się przede wszystkim z myślą o lokalnej społeczności. Mają poruszać sprawy istotne dla szerszej grupy odbiorców, ważne z ich punktu widzenia. Język, jakim operują dziennikarze, jest komunikatywny, choć

⁸ *Sprawozdanie z realizacji misji publicznej Telewizji Polskiej S.A. w 2023 roku*, <https://s.tvp.pl/repository/attachment/0/3/3/03338b461d6445e4808ff7b04a991d1e.pdf>, [dostęp: 24 czerwca 2024].

⁹ *Publicystyka*, <https://kielce.tvp.pl/38961567/publicystyka>, [dostęp: 25 czerwca 2024].

mogą pojawić się trudniejsze sformułowania bądź zapożyczenia niezrozumiałe dla przeciętnego widza¹⁰.

Historia rozwoju TVP3 Kielce

Telewizja Polska, będąca telewizją publiczną posiada, jak już wspomniano, 16 regionalnych oddziałów w największych miastach w Polsce¹¹. Jednym z nich jest TVP3 Kielce. Początki TVP w Kielcach sięgają 1962 roku, kiedy regionalnym korespondentem *Dziennika Telewizyjnego* został Karol Bielecki, pełniący jednocześnie funkcje dziennikarza i operatora. Dwa lata później pojawił się drugi operator, czyli Jan Żurowski. Obaj formalnie byli pracownikami Radia Kielce. Z racji na fakt, że radio i telewizja organizacyjnie były jedną firmą, pierwsza siedziba redakcji i jednocześnie siedziba Komitetu ds. Radia i Telewizji mieściła się przy ówczesnej ulicy Świerczewskiego 34, która została później przemianowana na ulicę Jana Pawła II¹².

W 1972 roku powstała redakcja regionalna złożona z dwóch dziennikarzy – Jerzego Alukiewicza i Jana Goca oraz operatora Jana Żurowskiego. „Surówki”, czyli niezmontowane, czarno-białe materiały na taśmie filmowej jechały do Warszawy pociągiem, rzadziej autobusem PKS. „Umyślny” (goniec) na dworcu w Warszawie odbierał je od kierownika pociągu albo kierowcy. W 1974 roku redakcja telewizji została przeniesiona do ośrodka w Łodzi. Tam trzech dziennikarzy, czyli Jerzy Alukiewicz, Jan Goc i Józef Wierzba wraz z dwoma operatorami – Bogdanem Milerem i Janem Żurowskim, przygotowywali półgodzinny program lokalny, emitowany raz w tygodniu. Rok później kielecka redakcja została przeniesiona do nowego gmachu w Kielcach, wybudowanego specjalnie na potrzeby radia i telewizji przy ulicy Związku Walki Młodych (obecnie ulica Radiowa 1) i pozostała tam aż do września 1993 roku¹³.

Kielecka redakcja, jako jednostka organizacyjna radia i telewizji, po 13 grudnia 1981 roku została zawieszona, a potem zlikwidowana, przez co program z Kielc i regionu powstawał w Oddziale Telewizji Kraków. Z racji na stały udział w codziennych emisjach *Kroniki Krakowskiej*, kieleckie „okienko programowe” zlikwidowano, a nadajnik na Świętym Krzyżu podporządkowano Zakładowi Radiokomunikacji w Krakowie¹⁴.

Kierownictwo OTV w Krakowie przywróciło status redakcji TV w Kielcach w 1990 roku. Składała się wówczas z dwóch dziennikarzy – Jana Goca i Józefa Wierzby, a później dołączyli Edyta Ruszkowska i Zbigniew Łuczyński. Towarzystwo im trzech pracowników technicznych: Zbigniew Batorski, Jan Żurowski

¹⁰ R. Kowalczyk, *Media lokalne w Polsce. Podręcznik akademicki*, Poznań 2009, s. 11-38.

¹¹ Pisali o nich autorzy w pracy zbiorowej, zob. *Publiczna telewizja regionalna w Polsce. Stan na koniec grudnia 2015 roku*, red. nauk. P. Kuca, W. Furman, K. Wolny-Zmorzyński, Rzeszów 2018.

¹² J. Kępa-Mętrak, *Telewizja Polska Kielce*, w: *Publiczna telewizja...*, s. 89.

¹³ Tamże.

¹⁴ *Trochę historii*, <https://kielce.tvp.pl/1258445/troche-historii>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

i Marian Łyżwa. Dopiero wtedy redakcja została wyposażona w profesjonalny, ale dość ciężki sprzęt, taki jak kamera ważąca 13 kg, magnetowid – 12 kg, czy akumulatory oświetlenia – 10 kg, co z lampą, osprzętem i mikrofonem dawało około 50 kg. Do przemieszczania się ekipa otrzymała również samochód marki „Polonez” z przebiegiem 100 tys. km¹⁵.

W kolejnym roku zespół wyprodukował ponad 500 różnorodnych materiałów, takich jak newsy, felietony czy reportaże, które zostały wyemitowane zarówno w programach regionalnych, jak i warszawskich (ogólnopolskich). W 1993 roku Kielcom wyznaczono 6 minut w trwającym 3 godziny tygodniowo programie krakowskim na poczet informacji bieżących, a we wrześniu tegoż roku Polskie Radio Kielce wymówiło OTV Kraków dzierżawę pomieszczeń, przez co redakcja telewizji przeniosła się do Domu Rzemiosła na ulicę Warszawską 34. Wówczas drogę do Krakowa materiały z Kielc i regionu wciąż przemierzały państwowymi środkami lokomocji¹⁶.

W 1994 roku kielecka redakcja poszerzyła zakres obsługiwanych obszarów na Radom i teren, aż po Warkę. Powstawało wtedy wiele materiałów, z których najczęstszymi były reportaże historyczne dotyczące bohaterów i czasów po II wojnie światowej. Dwa lata później nastąpił zasadniczy przełom w technice nadawania – materiały były transmitowane łączami telekomunikacyjnymi, zrezygnowano więc z publicznego transportu¹⁷.

Świętokrzyski Ośrodek Regionalny TVP S.A. w Kielcach, podlegający oddziałowi terenowemu w Krakowie, został powołany 28 lutego 2001 roku. Od czerwca 2003 roku do chwili obecnej TVP wynajmuje pomieszczenia Kieleckiego Centrum Kultury, gdzie mieści się redakcja i studio. 31 lipca 2003 roku ośrodek uruchomił nadajnik na osobnej częstotliwości w centrum Kielc, początkowo retransmitując jedynie program krakowskiego oddziału. W początkach maja 2004 roku rozpoczęto nadawanie codziennego własnego programu, który od poniedziałku do piątku trwał blisko 30 minut, a w soboty i niedziele 45 minut¹⁸.

Po wejściu w życie *Ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 roku o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji*, 1 stycznia 2005 roku utworzono Oddział Terenowy TVP S.A. w Kielcach, uniezależniając go tym samym od oddziału krakowskiego¹⁹. W 2006 roku Oddział otrzymał własny wóz satelitarny. 6 października 2007 roku nastąpiła zmiana nazwy na TVP Kielce i telewizja nadawała do 31 sierpnia 2013 roku w ramach pasm lokalnych TVP Info²⁰. 5 marca 2008 roku uruchomiono drugi nadajnik

¹⁵ J. Kępa-Mętrak, s. 90.

¹⁶ Tamże.

¹⁷ *Trochę historii...*

¹⁸ M. Banachowski, *Wiecej nas na ekranie*, <https://classic.wyborcza.pl/archiwumGW/4049923/Wiecej-nas-na-ekranie>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

¹⁹ J. Socha, *Odpowiedź ministra skarbu państwa na interpelację nr 8681 w sprawie utworzenia nowych oddziałów telewizji regionalnej w Gorzowie Wlkp., Opolu, Kielcach i Olsztynie*, Warszawa 2004, <https://orka2.sejm.gov.pl/IZ4.nsf/main/57AF4188>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

²⁰ *W sobotę TVP INFO zastąpi TVP3*, <https://web.archive.org/web/20080401082300/http://wiadomosci.gazeta.pl:80/Wiadomosci/1,80354,4548565.html>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

analogowy, tym razem na Świętym Krzyżu. 30 grudnia 2010 roku program lokalny TVP Kielce ostatni raz był retransmitowany na antenie Dwójki²¹.

Od 25 lutego 2013 roku program z Kielce jest dostępny bezpłatnie w Internecie dzięki stronie internetowej i aplikacji TVP Stream. W marcu 2013 roku ruszyła strona Internetowego Teatru dla Szkół, której redaktorem naczelnym został Marek Mikos, ówczesny dyrektor TVP Kielce. Od 1 marca 2024 roku p.o. dyrektora jest Piotr Rogoziński²². 17 czerwca 2013 roku wyłączono emisję analogową w województwie świętokrzyskim, uruchamiając nadajniki cyfrowe. Od 1 września 2013 do 2 stycznia 2016 roku program TVP Kielce nadawano w TVP Regionalna, a od stycznia 2015 roku *Informacje* TVP Kielce są nadawane ze zmodernizowanego studia²³. 2 stycznia 2016 roku ośrodek otrzymał nazwę TVP3 Kielce, a dwa dni później dodano pasmo śniadaniowe i popołudniowe²⁴.

Od 14 lutego 2022 roku TVP3 Kielce można oglądać bezpłatnie przez aplikację TVP GO na iOS i Android²⁵. Pod koniec maja 2022 roku, po zmianie standardu nadawania w województwie świętokrzyskim, uruchomiono dwa nowe nadajniki i zwiększono moc dotychczasowych. 3 lipca 2023 roku uruchomiono dodatkowy nadajnik w Kozłowcu, umożliwiając mieszkańcom powiatu koneckiego oglądanie TVP3 Kielce²⁶. 19 grudnia 2023 roku program TVP3 Kielce zaczął nadawać w jakości HD²⁷. Obecna nazwa to Telewizja Polska S.A. w likwidacji Oddział Terenowy w Kielcach²⁸.

Siedziby TVP Kielce

W 1962 roku pierwszą siedzibą redakcji telewizyjnej był, jak już wspomniano, dworek przy ulicy Świerczewskiego. Już w 1975 roku dziennikarze prze-

²¹ Ł. Szewczyk, *Protest przeciwko likwidacji pasm regionalnych*, <https://media2.pl/media/73699-Protest-przeciwko-likwidacji-pasm-regionalnych.html>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

²² Dyrektorami TVP3 Kielce byli w kolejności: Jan Gabrukiewicz (28 lutego 2001 – 1 lutego 2005), Marian Curzydło (1 lutego 2005 – 1 maja 2005), Marek Mikos (1 maja 2005 – 22 stycznia 2009), Dominik Tarczyński (2 stycznia 2009 – 1 lutego 2010), Dominik Rakoczy (2 lutego 2010 – 13 października 2010), Krzysztof Herod (18 października 2010 – 29 grudnia 2011), Marek Mikos (1 stycznia 2012 – 3 marca 2016), Przemysław Predygier (4 marca 2016 – 5 kwietnia 2023), Katarzyna Bernat (6 kwietnia 2023 – 1 marca 2024), Piotr Rogoziński (od 1 marca 2024). Zob. *TVP3 Kielce*, w: *Wikipedia*, https://pl.wikipedia.org/wiki/TVP3_Kielce, [dostęp: 12 lipca 2024].

²³ *Studio TVP Kielce*, <https://kielce.tvp.pl/18987663/studio-tvp-kielce>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

²⁴ A. Kaźmierska, *Od 2.01 TVP3. Telewizja regionów – bliżej widzów*, <https://satkurier.pl/news/123196/od-201-tvp3-telewizja-regionow-8211-blizej-widzow.html>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

²⁵ A. Kaźmierska, *Aplikacja TVP GO już dostępna*, <https://satkurier.pl/news/214082/aplikacja-tvp-go-juz-dostepna.html>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

²⁶ K. Sagan, *Przysucha. TVP3 Kielce dla powiatu koneckiego*, <https://radiopolska.pl/blog/2023/07/przysucha-tvp3-dla-powiatu-koneckiego>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

²⁷ *Przejście MUX-3 na DVB-T2 w Polsce wschodniej – etap II za nami*, <https://dvbt2wpolsce.pl/aktualnosci/przejscie-mux-3-na-dvb-t2-w-polsce-wschodniej-etap-ii-za-nami>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

²⁸ *Kontakt*, <https://kielce.tvp.pl/1265931/kontakt>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

nieśli się jednak do nowego miejsca. Siedziba przy ulicy Związku Walki Młodych została specjalnie wybudowana na potrzeby rozgłośni radiowej i telewizji; w tym miejscu redakcja funkcjonowała do 1993 roku. Kolejną lokalizacją był Dom Rzemiosła przy ulicy Warszawskiej 34. Ostatnią siedzibą redakcji, w której działa ona od 2003 roku do dnia dzisiejszego, jest Kieleckie Centrum Kultury. Przy ulicy Winnickiej kielecka telewizja wynajmuje pomieszczenia redakcyjne, a także studio telewizyjne²⁹.

TVP3 Kielce już wkrótce doczeka się jednak własnej siedziby, ponieważ po latach udało się wybudować najnowocześniejszy gmach spośród wszystkich regionalnych oddziałów TVP, przy ulicy Ściegiennego 2. Gmach posiada trzy studia nagraniowe, w tym plenerowe, umieszczone na dachu. Łącznie do użytku pracowników telewizji oddano 1600 metrów kwadratowych powierzchni. Oficjalnie budynek oddano redakcji 8 kwietnia 2024 roku, jednak na przeprowadzkę dziennikarze będą musieli poczekać co najmniej do końca 2024 roku³⁰.

Zawartość programowa TVP3 Kielce w latach 2023/2024

TVP3 Kielce to przykład medium publicznego, które swoją misję realizuje na płaszczyźnie regionalnej. Głównym zadaniem takiego rodzaju telewizji jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców regionu, dla których nadawany jest program. TVP3 Kielce swym zasięgiem obejmuje zarówno miasta, jak i gminy z terenu województwa świętokrzyskiego. Posiada 7 nadajników, które umożliwiają odbiór tego kanału, jednak dzięki aplikacji TVP Stream program można oglądać z dowolnego miejsca na ziemi (z wykluczeniem Ameryki Południowej i Ameryki Północnej)³¹.

Na antenie porusza się istotne tematy, które dotyczą lokalnego środowiska. Nie oznacza to bynajmniej, że działalność tego medium skupia się wyłącznie na informacjach z regionu. TVP3 Kielce, jak i pozostałe ośrodki terenowe TVP, realizują tematy ogólnokrajowe. Materiały te tworzone są jednak z reguły w kontekście ich wpływu na konkretny region. Dziennikarze starają się dotrzeć do informacji i faktów pochodzących z województwa, by przedstawić daną sytuację w kontekście lokalnym³². Niezwykle istotna jest realizacja misji publicznej, opartej o ofertę dla całego społeczeństwa i jego części, zróżnicowane programy i usługi w zakresie obejmującym te same kategorie, co w przypadku ogólnopolskiej telewizji publicznej.

²⁹ piotrekp, *Wszystko zaczęło się...*, <https://web.archive.org/web/20070207093427/http://ww6.tvp.pl/6586,20060120293027.strona>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

³⁰ B. Kasprzyk, *Nowa siedziba TVP3 Kielce już gotowa. Przeprowadzkę planujemy w przyszłym roku [ZDJĘCIA]*, <https://kielce.tvp.pl/74427301/nowa-siedziba-tvp3-kielce-juz-gotowa-przeprowadzke-planujemy-w-przyszlym-roku-zdjecia>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

³¹ *Zasięg TVP Kielce*, <https://kielce.tvp.pl/9763545/zasieg-tvp-kielce>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

³² M. Różycka, *Publiczne media regionalne – między misją a rynkiem*, „Zarządzanie Mediami” 2013, nr 4, s. 231-232.

TVP3 Kielce zgodnie z misją dostarcza odbiorcom zróżnicowane programy, począwszy od publicystycznych, aż po rozrywkowe. Nowością jest program *Świętokrzyskie Espresso*. To około 20-minutowy program publicystyczny, który opiera się na podsumowaniu najważniejszych minionych wydarzeń z regionu³³. Kolejnym przykładem jest od niedawna realizowany program publicystyczno-rozrywkowy, skierowany do młodych odbiorców *Tu Kielce – Nowa generacja*. Prowadzącym jest „Dj Dziekan” – Marcin Dziekański, który prowadzi rozmowy z osobami z Kielc i okolic. Rozmówcy „Dj Dziekana” opowiadają o swoich osiągnięciach, zachęcając tym samym widzów do pozostania w regionie. Wśród produkcji TVP3 Kielce odnaleźć można także programy o tematyce historycznej – *Pocztówki z Kielc. Rzeczy z historią*, naukowej i edukacyjnej – *Abc zdrowia*, czy kulturalnej – *Informator kulturalny*³⁴.

Informacje jako główny program informacyjny TVP3 Kielce

Informacje to główne wydanie programu informacyjnego w TVP3 Kielce. Program emitowany jest codziennie o godzinie 18.30 i 21.30 i ukazuje wydarzenia z regionu świętokrzyskiego. Dostępny jest w telewizji kablowej i naziemnej, na stronie internetowej TVP3 Kielce oraz w aplikacji TVP Stream.

Kielecki program informacyjny trwa najczęściej od 16 do 25 minut. Wyjątkiem są skróty informacyjne, tzw. „flesze”, emitowane na antenie TVP3 Kielce o godzinie 14.30 i 16.30, które trwają średnio 5-10 minut. Wydanie *Informacji* składa się z około 10 newsów, wtedy czas na jedną informację wynosi około 1 minutę i 45 sekund. Należy mieć na uwadze, że obszerniejsze materiały dziennikarskie trwają nawet 2,5 minuty. Dodatkowo *Informacje* mają swoje charakterystyczne przerywniki dźwiękowe, które oddzielają pierwszy materiał – najważniejszy w całym wydaniu. TVP3 Kielce wykorzystuje także „dżingiel” po trzech głównych tematach. Dodaje to przede wszystkim dynamiki, ale służy również podzieleniu tematów, np. ze względu na treść. Wszystkie te elementy wpływają na liczbę materiałów mieszczących się w danym wydaniu³⁵.

Program informacyjny składa się przede wszystkim z pojedynczych materiałów dziennikarskich, które tworzą całość wydania. Tak zwane newsy, czyli najprościej mówiąc informacje, emitowane są w różnych formach. Można wyróżnić: voice-over, impresje, czy klasyczny materiał dziennikarski. Formy te różnią się od siebie głównie budową.

News, czyli materiał dziennikarski, ma stałą konstrukcję. Zawiera materiał filmowy, wypowiedź eksperta i komentarz dziennikarza. Serwisy informacyjne, to przede wszystkim obraz. Ma on mówić odbiorcom o miejscu, charakterze i skali sytuacji. Ważne jest, by nagrania zawierały trzy różne perspektywy – plan ogólny, bliskie ujęcia i przebitki. Plan ogólny, to np. budynek z zewnątrz czy

³³ *Nasze programy*, <https://kielce.tvp.pl/38961544/programy>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

³⁴ Tamże.

³⁵ D. Ceran-Pikala, *Telewizyjne programy informacyjne i publicystyczne*, „Acta Universitatis Lodzianis. Folia Litteraria Polonica” 2005, nr 2, s. 39-48.

sala, w której odbywa się wydarzenie. Bliskie ujęcia to z kolei więcej szczegółów, m.in. obrazy z wystawy. Nie można zapomnieć również o przebitkach, które wykorzystuje się w sytuacji, gdy dwie wypowiedzi osób są na tym samym planie. W takim przypadku wykorzystuje się takie ujęcie, by uniknąć animacji. Przebitki to również szczegółowe zdjęcia, np. ujęcia osób oglądających wystawę. Ukazują, że uczestniczą w wydarzeniu postronne osoby.

Kolejną składową jest komentarz, czyli wypowiedź dziennikarza. Występuje najczęściej w materiale w formie „offu”, czyli zdań czytanych i nagrywanych przez reportera poza kamerą, które zmontowane są pod konkretne nagrania filmowe. Komentarz może mieć także formę tzw. „stand-upu” i w tym przypadku reporter nagrywa komentarz na etapie kręcenia zdjęć. Występuje on przed kamerą, a w tle rozgrywają się wydarzenia, o których mówi. „Stand-upu” używa się, by rozpocząć lub zakończyć materiał. Rzadszą, ale coraz częściej praktykowaną formą, jest wystąpienie dziennikarza w środku newsa. Tak łączy się ze sobą dwa różne wątki zawarte w materiale.

Ostatnim elementem materiału dziennikarskiego jest wypowiedź, która prezentowana jest na „setce”. Oznacza to, że na antenie emitowane jest 100% dźwięku i obrazu z wybranego fragmentu wypowiedzi. Rozmówca pokazany jest w kadrze na około 10-15 sekund. Jeśli wypowiedź trwa dłużej, jej początek lub koniec „przykrywa się” wspomnianymi przebitkami. Ważne, aby na co najmniej 6 sekund wypowiedź była odsłonięta, ponieważ w tym czasie na antenie pojawia się wizytówka w formie wyświetlonego na dole paska. Informuje ona o imieniu, nazwisku i innych danych, np. funkcji, jaką pełni osoba wypowiadająca się³⁶.

„Voice-over” to krótsza forma materiału, składająca się z pojedynczej lub podwójnej „setki” i „wczytu” dziennikarza czy prezentera, którego wypowiedź „przykryta” jest materiałami filmowymi. Formę tę wykorzystuje się do tematów, w których nie może wypowiedzieć się większa liczba osób lub gdy temat nie jest na tyle obszerny. Z kolei impresje składają się z samych wypowiedzi ekspertów i uczestników wydarzeń. Fragmenty wypowiedzi muszą być odpowiednio dobrane, by same stanowiły opowieść całego tematu.

Wszystkie formy łączy zapowiedź materiału, zwana w żargonie dziennikarskim „białą”. Czytana jest przez prezentera w studiu i zdradza zaledwie część tematu. Przygotowywana jest zwykle w chwytliwy, intrygujący sposób, by zaciekawić widza i zachęcić do pozostania przed ekranem.

Funkcjonowanie redakcji TVP3 Kielce

Na pracę w telewizyjnej redakcji składa się wiele osób, pełniących różne obowiązki. Każde ze stanowisk jest istotne do realizacji sztandarowego programu informacyjnego TVP3 Kielce, ale także innych programów, emitowanych na antenie. Jest to jeden z najmniejszych ośrodków Telewizji Polskiej, zatrudniający obecnie około 120 osób.

³⁶ Tamże.

W „newsroomie”, czyli pomieszczeniu, gdzie dziennikarze spotykają się na porannych kolegiach i tworzą swoje materiały, pracują nie tylko reporterzy. Istotną rolę odgrywa wydawca, kierownik produkcji, a także szef informacji. Każda z tych osób wspólnie pracuje nad wydaniem *Informacji*, które realizowane są codziennie.

Za przebieg całego wydania programu informacyjnego odpowiadają wydawcy. Decydują o kolejności materiałów dziennikarskich w danym wydaniu, tematach zaproponowanych przez dziennikarzy do realizacji, czy samej formie materiału, jakiej oczekują³⁷. Kierownik produkcji odpowiada natomiast za całą organizację. Pilnuje, by każdy dziennikarz miał możliwość zrealizowania swojego materiału. Odpowiada za harmonogramy, rozliczenia, a co najważniejsze – rozwiązuje sytuacje kryzysowe czy konfliktowe³⁸. Pieczę nad redakcją trzyma przede wszystkim szef informacji, który nadzoruje pracę redakcji. Na poprawne działanie redakcji i realizację programu wpływają także montażyści, operatorzy kamer, graficy, prezenterzy czy realizatorzy, którzy odpowiadają za kamery w studio.

Każdy dzień pracy opiera się na tym samym schemacie. Wszystko po to, by pozostać jak najbardziej zorganizowanym i konsekwentnym, ponieważ czas odgrywa tu kluczową rolę. Redakcja rozpoczyna pracę o godzinie 9.00. Dziennikarze ustalają z wydawcą temat materiału oraz dyskutują, w jaki sposób można go zrealizować. Na porannym zebraniu omawiane jest także wydanie z dnia poprzedniego. Analizuje się, czy tematy zostały zrealizowane poprawnie i czy nie popełniono żadnego błędu. Po omówieniu wydania oraz zaplanowaniu bieżących tematów, dziennikarzami zajmuje się kierownik produkcji. Przypisuje on dziennikarzowi operatora na konkretny przedział czasowy. Harmonogram taki jest bardzo ważny, ponieważ liczba operatorów jest ograniczona, a każdy chce zrealizować swój temat. Pierwszeństwo mają dziennikarze, którzy realizują newsy z konferencji, spotkań, wizyt, ponieważ odbywają się one w konkretnych godzinach.

Wyjazd dziennikarza wraz z operatorem kamery z redakcji, to dopiero początek drogi do stworzenia materiału dziennikarskiego. W telewizji ważny jest zarówno dźwięk, jak i obraz. W zależności od tematu nie wystarczy wizyta wyłącznie w jednym miejscu. Konieczne jest zrobienie ujęć z miejsc, które będą omawiane w danym materiale. Realizując przykładowo temat o „braku środków na posprzątanie kieleckich ulic”, konieczne jest umówienie się na rozmowę z osobami, które odpowiadają za taki stan rzeczy. Wypowiedzi do takiego tematu może udzielić również ekspert, czy sam zainteresowany – w tym przypadku mieszkańiec Kielc. Oprócz wypowiedzi osób, których do pełnego materiału potrzebnych jest minimum dwie, należy wykonać nagrania do tematu. Oprócz

³⁷ *Wydawca programu telewizyjnego*, w: *Wielki słownik języka polskiego*, <https://wsjp.pl/haslo/podglad/35780/wydawca/3944858/programu-telewizyjnego>, [dostęp: 16 czerwca 2024].

³⁸ N. Rokitowska, *Kierownik produkcji*, w: *Encyklopedia Zarządzania*, https://mfiles.pl/pl/index.php/Kierownik_produkcji, [dostęp: 16 czerwca 2024].

nieposprzątanym ulic, chodników, przystanków, w nagraniach mogą pojawić się przechodnie, rowerzyści, którym może przeszkadzać piach na ścieżkach, czy auta zaparkowane na chodnikach.

Po tym, jak dziennikarz uzna, że zgromadzony materiał filmowy wystarczy do realizacji tematu, wraca do redakcji. Wtedy rozpoczyna się kolejny etap jego pracy, poprzedzony zgraniem plików z płyty na imienny folder. Po zgraniu plików, dziennikarz przechodzi do pisania materiału. Wybiera fragmenty wypowiedzi, które wykorzysta, a następnie pisze swój komentarz, tak by powstała wspólna całość. Dziennikarze piszą także zapowiedź dla prezentera, którą ten czyta w studio. W zależności od upodobań i praktyki, reporter może pisać ją jeszcze przed realizacją materiału lub po nagraniach.

Gotowy materiał nie oznacza końca pracy, ponieważ jego treść i jakość kontroluje wydawca. Akceptacja pozwala na wczytanie tekstu w specjalnie wyciszonym i przygotowanym do tego pomieszczeniu. Następnie materiał jest montowany, co dla dziennikarza oznacza ostatni etap pracy. Montażysty zgodnie z wytycznymi wycinają fragmenty wypowiedzi i dobierają obrazki tak, by pasowały do treści tekstu. Gotowy materiał dziennikarski kontroluje dodatkowo jeszcze wydawca sprawdzając, czy wszystkie ujęcia zgodnie z prawem mogą ukazać się na antenie.

Podsumowanie

TVP3 Kielce, będąc częścią Telewizji Polskiej, odgrywa ważną rolę w dostarczaniu rzetelnych informacji dla lokalnej społeczności. Celem tego medium jest przede wszystkim służyć dobru publicznemu. Z powodu niewystarczającego finansowania z opłat abonamentowych, musi polegać również na przychodach z reklam. Pozwala to na dalszy rozwój i funkcjonowanie stacji. To stawia TVP3 Kielce w pozycji quasi-niekommercyjnej telewizji, która mimo komercyjnych wyzwań, w dalszym ciągu zachowuje liberalny i otwarty charakter, tym samym prezentując różne opinie i punkty widzenia.

Działalność TVP3 Kielce ma duże znaczenie dla mieszkańców województwa świętokrzyskiego. Stacja oferuje szeroką gamę programów, w tym informacyjne, które dostarczają najnowszych wiadomości z regionu, ponadto rozrywki, czy publicystyki. Programy te pozwalają na głębsze zrozumienie przez widzów bieżących wydarzeń i problemów w regionie świętokrzyskim. TVP3 Kielce promuje również lokalną kulturę, tradycje i osiągnięcia. Dzięki temu stacja nie tylko informuje, ale także integruje społeczność, wzmacniając poczucie wspólnoty i przynależności do swojej małej ojczyzny.

TVP3 Kielce stanowi więc trwały element regionalnego systemu medialnego. Nie tylko dostarcza codziennych lokalnych informacji mieszkańcom województwa świętokrzyskiego, ale także przyczynia się do rozwoju społeczności lokalnej poprzez promowanie kultury, edukacji i lokalnych inicjatyw. Pomimo wyzwań związanych z finansowaniem, stacja konsekwentnie dąży do realizacji

swojej misji publicznej, pozostając ważnym źródłem informacji dla mieszkańców regionu.

Bibliografia:

- Banachowski Maciej, *Więcej nas na ekranie*, <https://classic.wyborcza.pl/archiwumGW/4049923/Wiecej-nas-na-ekranie>.
- Centrum Informacji TVP, <https://centruminformacji.tvp.pl>.
- Ceran-Pikala Dorota, *Telewizyjne programy informacyjne i publicystyczne*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica” 2005, nr 2, s. 39-48.
- Grzegorzewski Krzysztof, *Rola i charakter publicystyki w paśmie regionalnym na przykładzie analizy wybranych przekazów publicystycznych TVP Łódź*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica” 2014, nr 1, s. 151-166.
- Kasprzyk Bartłomiej, *Nowa siedziba TVP3 Kielce już gotowa. Przeprowadzkę planujemy w przyszłym roku [ZDJĘCIA]*, <https://kielce.tvp.pl/74427301/nowa-siedziba-tvp3-kielce-juz-gotowa-przeprowadzke-planujemy-w-przyszlym-roku-zdjecia>.
- Każmierska Anita, *Aplikacja TVP GO już dostępna*, <https://satkurierr.pl/news/214082/aplikacja-tvp-go-juz-dostepna.html>.
- Każmierska Anita, *Od 2.01 TVP3. Telewizja regionów – bliżej widzów*, <https://satkurierr.pl/news/123196/od-201-tvp3-telewizja-regionow-8211-blizej-widzow.html>.
- Kępa-Mętrak Jolanta, *Telewizja Polska Kielce*, w: *Publiczna telewizja regionalna w Polsce. Stan na koniec grudnia 2015 roku*, red. nauk. Paweł Kuca, Wojciech Furman, Kazimierz Wolny-Zmorzyński, Rzeszów 2018, s. 89-100.
- Kontakt*, <https://kielce.tvp.pl/1265931/kontakt>.
- Kowalczyk Ryszard, *Media lokalne w Polsce. Podręcznik akademicki*, Poznań 2009.
- Nasze programy*, <https://kielce.tvp.pl/38961544/programy>.
- Ossowski Szymon, Dopierała-Kalińska Weronika, Użarowska Beata, *Znaczenie telewizji w lokalnym komunikowaniu politycznym na przykładzie poznańskich mediów lokalnych i sublokalnych*, „Zeszyty Prasoznawcze” 2023, nr 4, s. 143-162.
- piotrekp, *Wszystko zaczęło się...*, <https://web.archive.org/web/20070207093427/http://ww6.tvp.pl/6586,20060120293027.strona>.
- Przejście MUX-3 na DVB-T2 w Polsce wschodniej – etap II za nami*, <https://dvbt2wpolsce.pl/aktualnosc/przejscie-mux-3-na-dvb-t2-w-polsce-wschodniej-etap-ii-za-nami>.
- Publicystyka*, <https://kielce.tvp.pl/38961567/publicystyka>.
- Publiczna telewizja regionalna w Polsce. Stan na koniec grudnia 2015 roku*, red. nauk. Paweł Kuca, Wojciech Furman, Kazimierz Wolny-Zmorzyński, Rzeszów 2018.
- Rokitowska Natalia, *Kierownik produkcji*, w: *Encyklopedia Zarządzania*, https://mfiles.pl/pl/index.php/Kierownik_produkcji.
- Różycka Magdalena, *Cyfryzacja ośrodków regionalnych TVP*, „Zarządzanie Mediami” 2014, nr 1, s. 51-64.
- Różycka Magdalena, *Publiczne media regionalne – między misją a rynkiem*, „Zarządzanie Mediami” 2013, nr 4, s. 229-247.
- Sagan Krzysztof, *Przysucha. TVP3 Kielce dla powiatu koneckiego*, <https://radiopolska.pl/blog/2023/07/przysucha-tvp3-dla-powiatu-koneckiego>.
- Socha Jacek, *Odpowiedź ministra skarbu państwa na interpelację nr 8681 w sprawie utworzenia nowych oddziałów telewizji regionalnej w Gorzowie Wlkp., Opolu, Kielcach i Olsztynie*, Warszawa 2004, <https://orka2.sejm.gov.pl/IZ4.nsf/main/57AF4188>.

- Sprawozdanie z realizacji misji publicznej Telewizji Polskiej S.A. w 2023 roku*, <https://s.tvp.pl/repository/attachment/0/3/3/03338b461d6445e4808ff7b04a991d1e.pdf>.
- Sprawozdanie Zarządu TVP z wykorzystania wpływów abonamentowych w 2020 roku*, <https://s.tvp.pl/repository/attachment/c/0/e/c0e67b9ed882ca3d8a9fa695cbdc87791619787776878.pdf>.
- Studio TVP Kielce*, <https://kielce.tvp.pl/18987663/studio-tvp-kielce>.
- Szewczyk Łukasz, *Protest przeciwko likwidacji pasm regionalnych*, <https://media2.pl/media/73699-Protest-przeciwko-likwidacji-pasm-regionalnych.html>.
- Trochę historii*, <https://kielce.tvp.pl/1258445/troche-historii>.
- TVP3, w: *Wikipedia*, <https://pl.wikipedia.org/wiki/TVP3>.
- TVP3 Kielce, w: *Wikipedia*, https://pl.wikipedia.org/wiki/TVP3_Kielce.
- Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji*, „Dziennik Ustaw” 1993, nr 7, poz. 34, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19930070034/U/D19930034Lj.pdf>.
- W sobotę TVP INFO zastąpi TVP3*, <https://web.archive.org/web/20080401082300/http://wiadomosci.gazeta.pl:80/Wiadomosci/1,80354,4548565.html>.
- Wydawca programu telewizyjnego*, w: *Wielki słownik języka polskiego*, <https://wsjp.pl/haslo/podglad/35780/wydawca/3944858/programu-telewizyjnego>.
- Zasięg TVP Kielce*, <https://kielce.tvp.pl/9763545/zasieg-tvp-kielce>.

Klaudia Szczepanek, Karol Tutaj

Ośrodek regionalny TVP3 Kielce

Artykuł omawia działalność regionalnego oddziału Telewizji Polskiej, TVP3 Kielce, podkreślając jego znaczenie, rozwój oraz ofertę programową. TVP3 Kielce jest jedną z 16 regionalnych stacji TVP, której zadaniem jest dostarczanie mieszkańcom województwa świętokrzyskiego informacji o lokalnych wydarzeniach oraz sprawowanie funkcji kontrolnej nad działaniami władz samorządowych. Początki TVP3 Kielce sięgają 1962 roku, kiedy to zaczęto nadawać programy informacyjnych. Od tego czasu stacja rozwijała swoją infrastrukturę, przenosząc się do różnych lokalizacji, by ostatecznie znaleźć swoje miejsce w Kieleckim Centrum Kultury. Już wkrótce TVP3 Kielce doczeka się własnej nowoczesnej siedziby. Jako medium elektroniczne, oddział TVP w Kielcach jest dostępny zarówno w telewizji naziemnej, jak i w sieciach kablowych oraz online poprzez stronę internetową i aplikacje mobilne. Emitowane programy poruszają różnorodne tematy ważne dla lokalnej społeczności, od wiadomości, po publicystykę, edukację i rozrywkę. TVP3 Kielce mimo statusu telewizji publicznej, emituje reklamy komercyjne ze względu na niewystarczające pokrycie budżetu z opłat abonamentowych i rekompensat z budżetu państwa. TVP3 Kielce angażuje się w akcje lokalne, oferując platformę do promowania inicjatyw społecznych i kulturalnych regionu świętokrzyskiego. Stacja stanowi narzędzie integracji społecznej i miejsce pracy, zwłaszcza dla młodych dziennikarzy, którzy zdobywają tam pierwsze doświadczenia zawodowe.

Słowa kluczowe: telewizja publiczna w Polsce, regionalne stacje TVP, TVP3 Kielce

Regional Center of TVP3 Kielce

The article discusses the activities of the regional branch of Telewizja Polska, TVP3 Kielce, highlighting its significance, development, and program offerings. TVP3 Kielce is one of 16 regional TVP stations, tasked with providing residents of the Świętokrzyskie

Voivodeship with information about local events and overseeing the activities of local government authorities. The beginnings of TVP3 Kielce date back to 1962, when it started broadcasting informational programs. Since then, the station has developed its infrastructure, moving to various locations, finally finding its place in the Kielce Cultural Center. As an electronic medium, TVP3 Kielce is available both on terrestrial television and in cable networks, as well as online through its website and mobile applications. The broadcasted programs cover various topics important to the local community, ranging from news to public affairs, education, and entertainment. The article also highlights the financial challenges faced by the station, which, despite its public television status, broadcasts commercial advertisements due to insufficient budget coverage from subscription fees and state budget compensation. TVP3 Kielce also engages in local initiatives, offering a platform to promote the region's social and cultural initiatives. The text concludes by emphasizing the importance of this station as a tool for social integration and a workplace for young journalists who gain their first professional experiences there.

Key words: public television in Poland, regional TVP stations, TVP3 Kielce

Data zgłoszenia tekstu: 22.07.2024

Data akceptacji tekstu: 06.11.2024